

Teknikföretagen

TEKNIKFÖRETAGENS BAROMETER

3:e KVARTALET 2018

Teknikföretagens konjunkturbarometer för 3:e kvartalet omfattar bedömningar från 528 företag. Försäljningen uppgår sammanlagt till 662 Mdr SEK, varav 80 % säljs på export.

Måttligt ökad ordergång

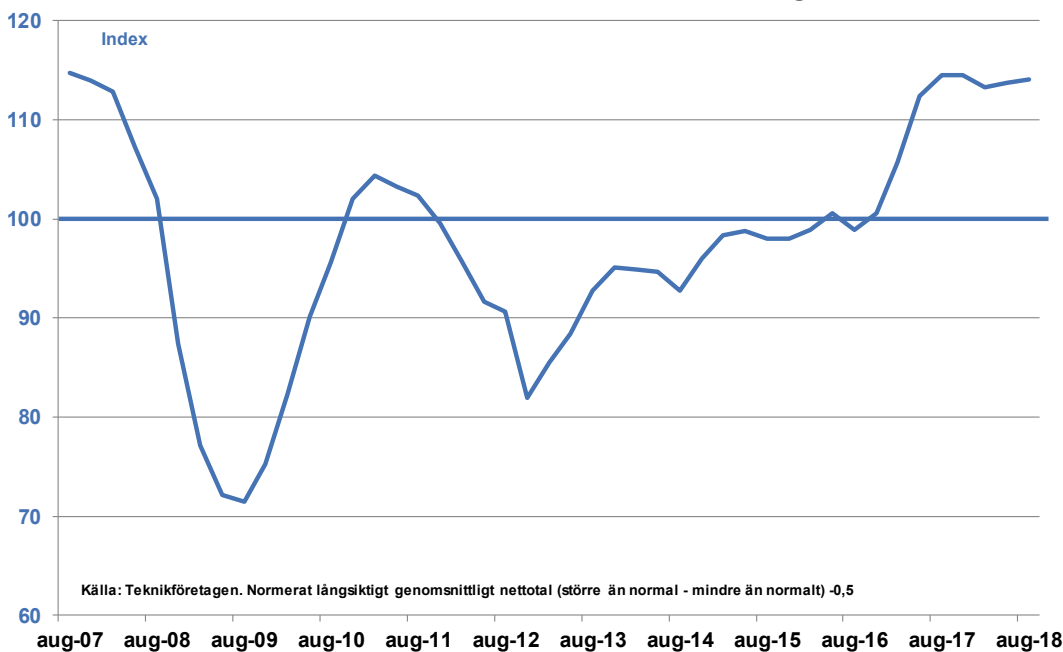
Efterfrågan är fortsatt hög för teknikindustrin i Sverige. Kapacitetsutnyttjandet och behovet av arbetskraft samt rapporteringen rörande orderstocken ligger på höga nivåer. Ordergången ökar måttligt och i något högre omfattning jämfört med andra kvartalet.

Den tidigare omfattande ökningen i ordergång för maskinindustrin de närmast tre föregående kvartalen har dämpats. Däremot ökar ordergången i något högre omfattning i transportmedelsindustrin. En minskad ordergång från exportmarknaden för leverantörer till maskinindustrin kvarstår. Leverantörer till bygg- och anläggningsindustri rapporterar en dämpad aktivitet samtidigt som ordergången ökar i begränsad omfattning för metallvaruindustrin.

Bristen på ingenjörer ökar något medan behovet av yrkesarbetare är oförändrad jämfört med föregående kvartal. Drygt hälften av företagen rapporterar fullt kapacitetsutnyttjande och är närmast oförändrad jämfört med andra kvartalet. Sammantaget har resursutnyttjandet varit påfallande stabilt det senaste året.

”Svagare för maskin - något starkare för transportmedel

Orderstocken teknikindustri sammantaget

► MASKININDUSTRI

Orderingången för maskinindustrin fortsätter att öka men i lägre omfattning än före sommaren. Det är främst internationell efterfrågan som dämpas, samtidigt som orderingången från Sverige ökar i stort sett i samma begränsade omfattning som under andra kvartalet. Orderingången inom maskinindustrins delbranscher minskar nu för första gången på två år för tillverkare av maskiner för mekanisk kraft (motorer, pumpar, hydraulik, pneumatik m.m). Orderingången i övriga delbranscher ökar, men i lägre omfattning än föregående kvartal.

Den sammantagna rapporteringen rörande orderstocken visar samma positiva utfall som föregående kvartal. Knappt hälften anser stocken som större än normalt mot låga vart tjugonde företag som rapporterar den som mindre än normalt.

► LEVERANTÖRER MASKININDUSTRI

Orderingången minskar om än i begränsad omfattning för andra kvartalet i rad. Det är återigen order från exportmarknaden som minskar medan orderingången från Sverige ökar ungefär i samma omfattning som föregående kvartal. Rapporteringen rörande orderstocken är dock fortsatt högre än normalt, även om den inte är på samma höga nivå som i vintras.

► METALLVARUINDUSTRI

Orderingången ökar i stort sett i samma omfattning som före sommaren. Företag specialiserade på omformning, ytbehandling och värmebehandling m.m redovisar en något starkare orderingång jämfört med en tillfällig dämpning under andra kvartalet. För metallvaruindustrin sammantaget samt för de som är specialiserade på omformning rapporterar fortsatt orderstockar som är klart större än historiskt genomsnitt.

► ELTEKNISK- OCH INSTRUMENTINDUSTRI

För första gången på två år minskar orderingången för tillverkare av elmaskiner och elapparatur om än i begränsad omfattning. Leverantörer till elektroindustrin rapporterar en dämpad ökning i orderingång för tredje kvartalet i rad. Exportorder ökar här inte i riktigt samma omfattning som andra kvartalet medan order från Sverige är i det närmaste oförändrad. Positivt är att instrumentindustrins orderingång nu ökar efter att ha minskat första halvåret.

► TRANSPORTMEDELSINDUSTRI

Transportmedelsindustrin är den delbransch som de senaste åren visat den i särklass mest omfattande tillväxten i produktion och order av samtliga delbranscher. Efter en dämpad orderingång andra kvartalet ökar den nu i lite högre omfattning. Framför allt bidrar exportorder, medan order från Sverige dämpas för tredje kvartalet i rad och ökar nu i ringa omfattning. Fyra av tio företag anser orderstocken som större än normalt jämfört med hälften första halvåret i år. Oförändrat vart tionde företag anser den som mindre än normalt.

► LEVERANTÖRER TILL FORDONSINDUSTRI

Leverantörer till fordonsindustrin rapporterar ökad orderingång men i samma begränsade omfattning som under andra kvartalet i år. Detta gäller både på export- och hemmamarknad. Orderstocken anses som större än normalt av hälften av företagen vilket är oförändrat högt om än inte lika högt som under inledningen av 2018 (60 %). Få eller vart tjugonde företag anser den som liten.

► LEVERANTÖRER TILL BYGG-, ANLÄGGNINGS- OCH UTVINNINGSDUSTRI

Orderingången ökar sammantaget i något dämpad omfattning jämfört med andra kvartalet. Såväl order från hemmamarknad som exportmarknad dämpas. Rapporteringen rörande orderstocken visar små skillnader jämfört med andra kvartalet. Oförändrat eller drygt vart tredje företag anser den som stor. Något fler eller vart sjunde företag anser den som liten mot vart tionde företag före sommaren.

► HÖGRE EFTERFRÅGAN PÅ INGENJÖRER – OFÖRÄNDRAT PÅ YRKESARBETARE

Andelen företag med behov av ingenjörer ökar tredje kvartalet i år efter har minskat något mellan första och andra kvartalet i år. Sammantaget rapporterar 40 procent brist på ingenjörer mot 38 procent föregående kvartal. Andelen ökar för leverantörer sammantaget, främst för leverantörer till elektroindustri följt av leverantörer till maskin- och fordonsindustri. Delbranscherna visar relativt små förändringar, men behovet minskar i hög grad för tillverkare av elmaskiner och elapparatur samt något i transportmedelsindustrin.

Andelen företag med brist på yrkesarbetare ligger kvar på samma nivå som under andra kvartalet eller 41 procent av företagen. Behovet minskar i transportmedelsindustrin samt i ringa omfattning för leverantörer till fordonindustrin samt instrumentindustrin. Behovet ökar dock något i metallvaru- och i maskinindustrin.

► KAPACITETSUTNYTTJANDE KVAR PÅ HÖG NIVÅ

Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjandet ligger fortsatt över den nivå som förknippas med högkonjunktur d.v.s mer hälften av de rapporterade företagen. Under andra kvartalet rapporterar 54 procent fullt kapacitetsutnyttjandet, en ringa ökning med en procentenhet. Ett högt utnyttjande är viktigt då den ökar sannolikheten att företagen producerar till lägsta styckkostnad vilket bidrar till ökad lönsamhet samt till ökade investeringar.

Utnyttjandet ökar främst i metallvaruindustrin och i marginell omfattning i maskin- och instrumentindustrin. Däremot minskar kapacitetsutnyttjandet en del i transportmedelsindustrin samt för leverantörer till elektro- och maskinindustrin.

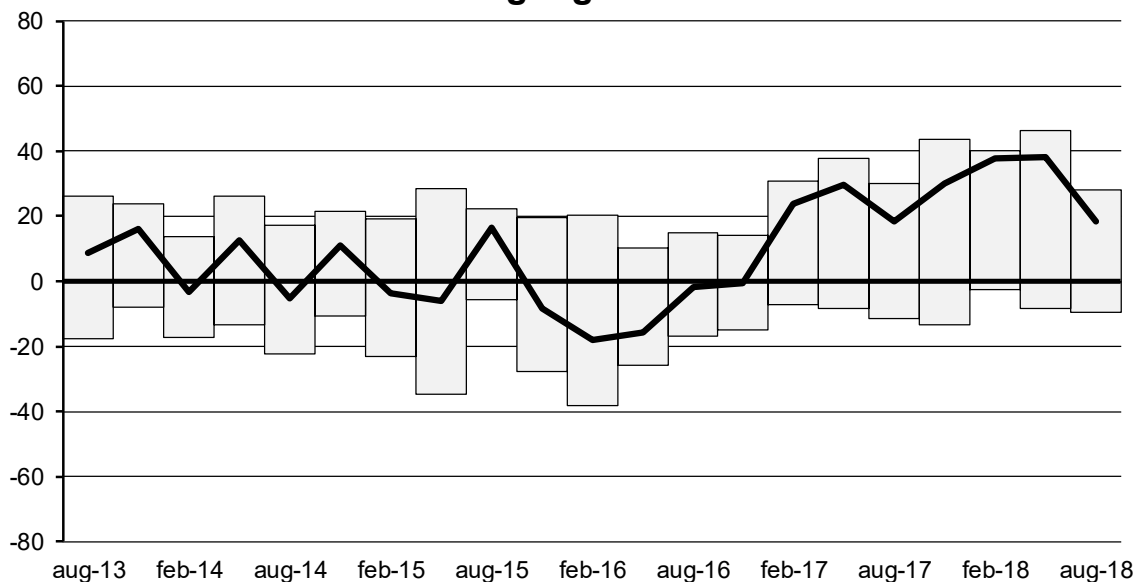
Andel företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer. Säsongrensad X13

		Metallvaru- industri	Maskin- industri	Leverantörer Maskinindustri	Elmaskiner	Leverantörer Elektroindustri	Instrument- industri	Transportmedels- industri	Leverantörer Fordonsindustri	Teknikföretag totalt
Procentenheter										
Yrkesarbetare	feb-18	44	39	52	31	29	39	39	45	36
	maj-18	49	39	52	29	31	36	45	48	41
	aug-18	54	41	52	29	35	33	40	47	41
Tekniker/ Ingenjörer	feb-18	36	60	45	38	47	61	32	37	42
	maj-18	34	44	36	40	42	48	34	32	38
	aug-18	36	44	39	30	46	49	31	35	40

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande. Säsongrensad X13

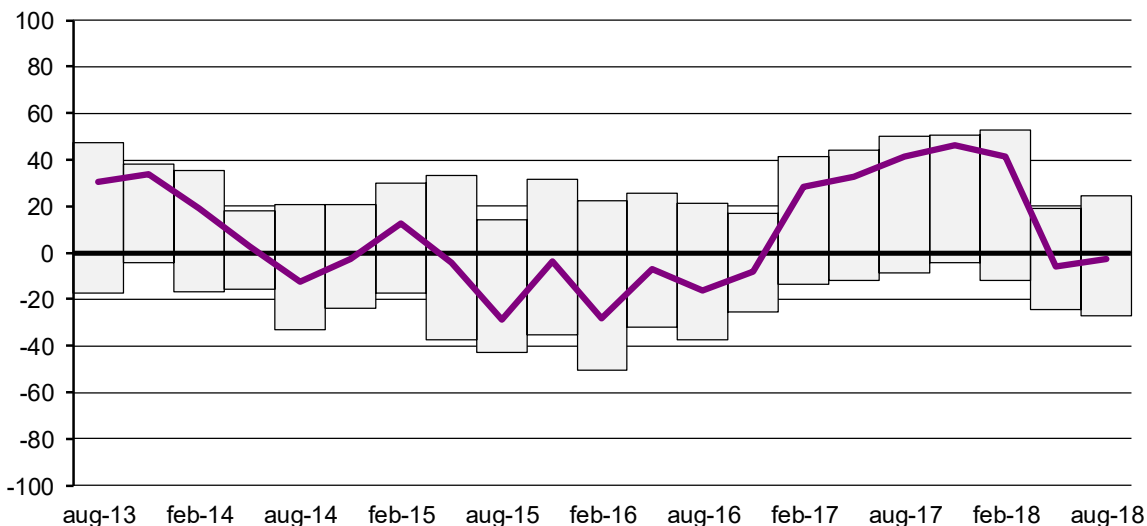
		Metallvaru- industri	Maskin- industri	Leverantörer Maskinindustri	Elmaskiner	Leverantörer Elektroindustri	Instrument- industri	Transportmedels- industri	Leverantörer Fordonsindustri	Teknikföretag totalt
Procentenheter										
	feb-18	47	60	53	50	49	47	54	55	52
	maj-18	47	62	53	46	56	63	55	52	53
	aug-18	52	63	50	45	50	64	49	54	54

Total ordergång maskinindustrin

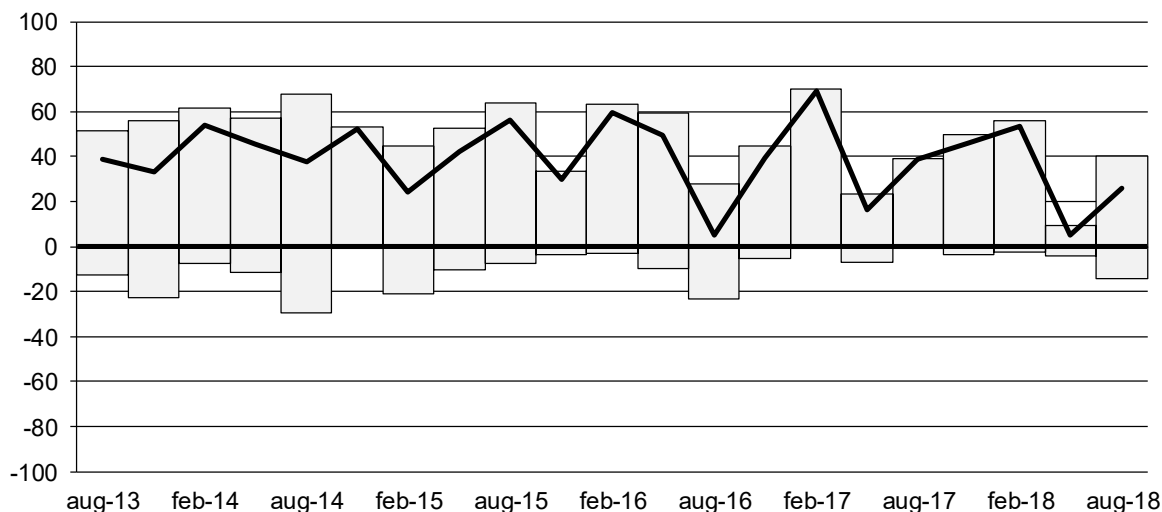
Andel maskinföretag som anger att ordergången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Total ordergång leverantörer maskinindustrin

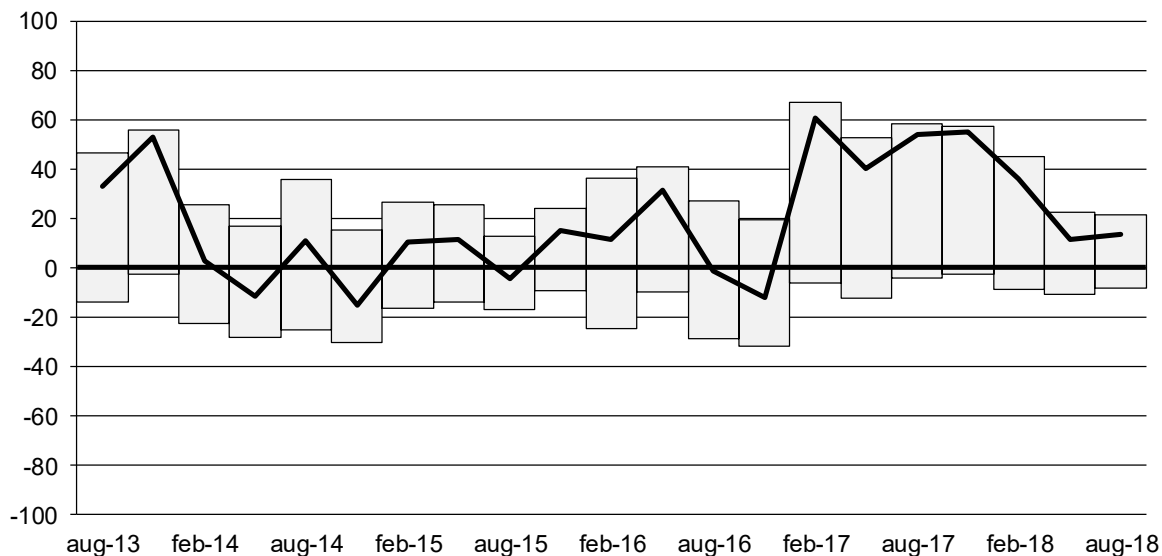
Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att ordergången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Total ordergång transportmedelsindustrin

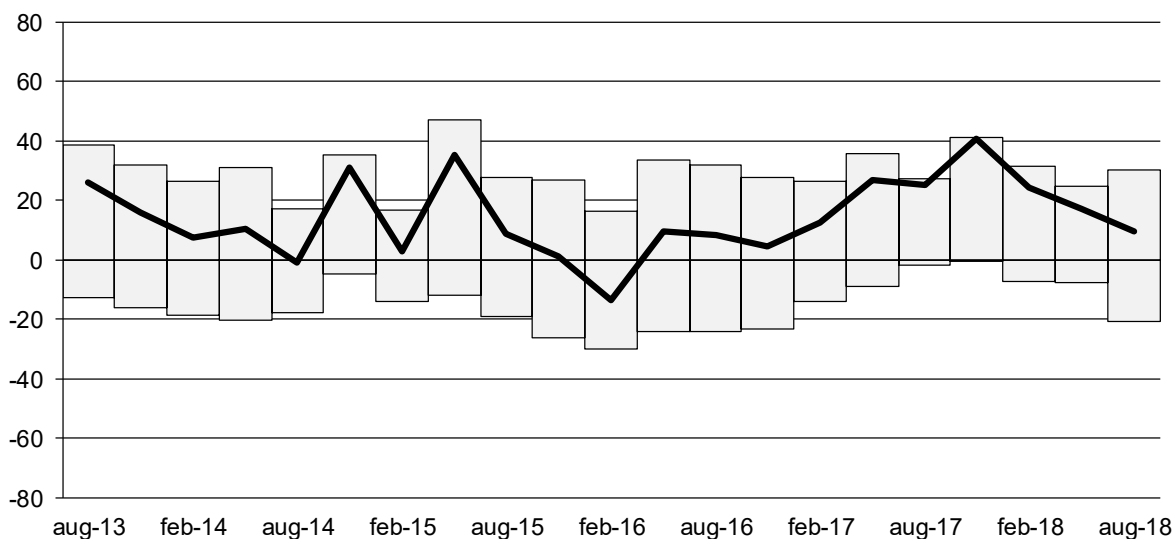
Andel transportmedelsföretag som anger att ordergången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-).
 Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Total ordergång leverantörer till fordonsindustrin

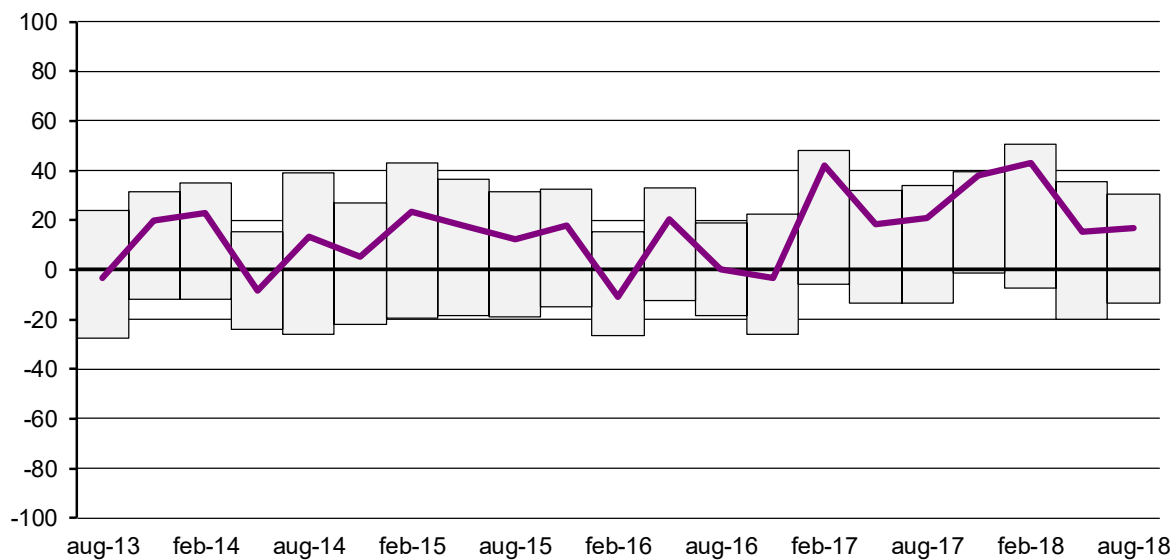
Andel leverantörer till fordonsindustrin som anger att ordergången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-).
 Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Total ordergång leverantörer till elektroindustri

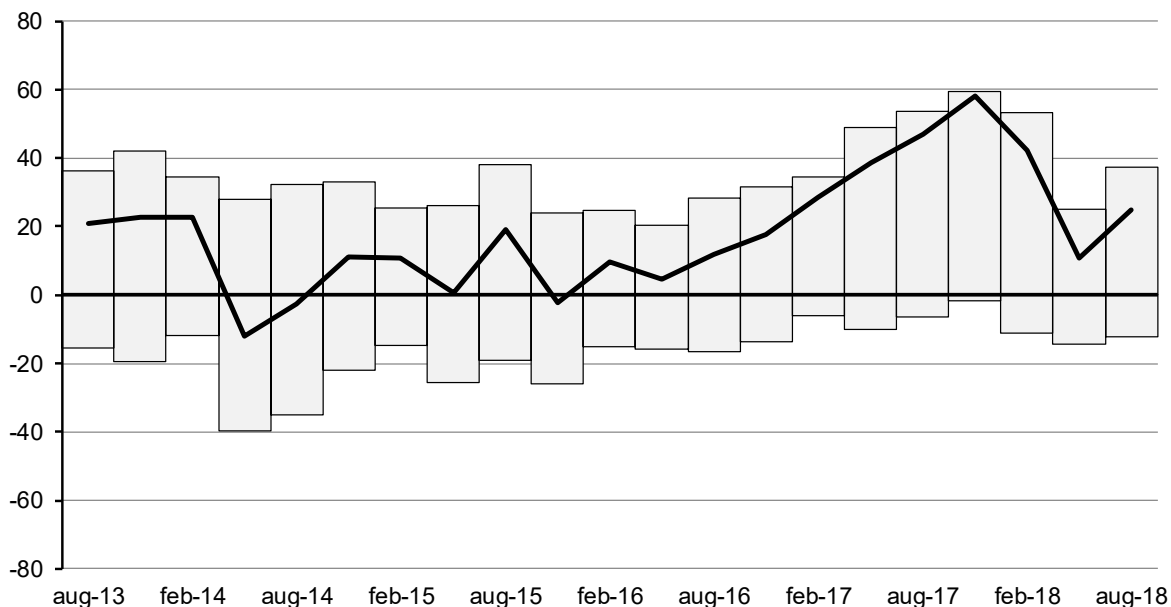
Andel leverantörer till elektroindustrin som anger att ordergången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Total ordergång metallvaruindustrin

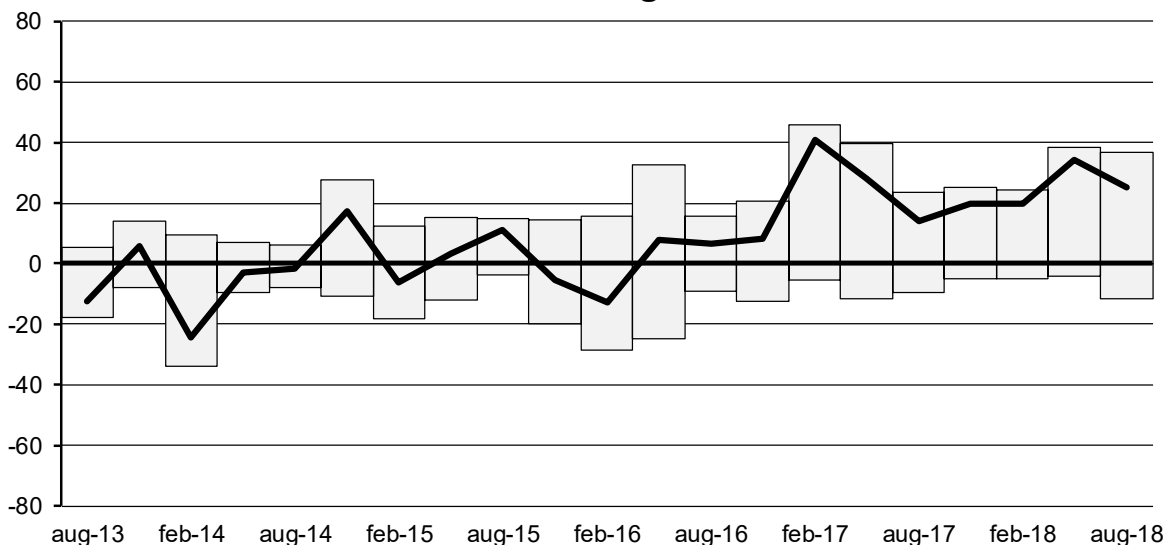
Andel metallvaruföretag som anger att ordergången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Orderingången ökar i lite högre omfattning inom omformning, ytbehandling m.m. av metall

Andel metallvaruföretag (SNI 255,256) som anger att total orderingång ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad x13

Total orderingång leverantörer till bygg-, anläggnings- och utvinningsindustri

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustri som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Diagram – tabellbilaga

Tabell orderingång	Sverige	Ökat	Oför-	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oför-	Minskat	Netto
Säsongrensad X13	Andel av		ändrat			Andel av		ändrat		
Bransch	försäljning					försäljning				
Metallvaruindustri										
maj-18		37	49	14	23		34	40	26	8
aug-18	50%	32	59	9	23	50%	29	53	18	11
varav metallbearbetning										
maj-18		28	56	16	12		15	76	9	6
aug-18	75%	37	50	13	24	25%	38	52	10	28
Maskinindustri										
maj-18		20	71	9	11		51	41	8	43
aug-18	20%	20	73	7	13	80%	30	60	10	20
Leverantörer maskinind.										
maj-18		34	54	12	22		10	58	32	-22
aug-18	40%	38	51	11	27	60%	16	46	38	-22
Leverantörer tele- och elektroindustri										
maj-18		19	73	8	11		32	61	7	25
aug-18	51%	26	49	25	1	49%	35	49	16	19
Instrumentindustri										
maj-18		2	86	12	-10		11	22	67	-56
aug-18	4%	12	67	21	-9	96%	27	71	2	25
Bilindustri/transport										
maj-18		26	69	5	21		6	90	4	2
aug-18	13%	10	87	3	7	87%	45	39	16	29
Leverantörer bilindustri										
maj-18		24	66	10	14		21	67	12	9
aug-18	41%	24	65	11	13	59%	20	74	6	14
Lev. till bygg o anläggning										
maj-18		25	74	1	24		51	42	7	44
aug-18	46%	24	65	11	13	54%	50	38	12	38
Tabell orderingång	Sverige	Ökat	Oför-	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oför-	Minskat	Netto
	Andel av		ändrat			Andel av		ändrat		
	försäljning					försäljning				
Teknikföretag totalt										
maj-18		28	64	8	20		22	69	9	13
aug-18	20%	20	69	11	9	80%	39	48	13	26
Teknikföretag leverantörer totalt										
maj-18		25	64	1	14		27	58	15	12
aug-18	41%	27	59	14	13	59%	28	55	17	11
0-74 anställda										
maj-18		36	51	13	23		33	52	15	18
aug-18	56%	38	48	14	24	44%	38	49	13	25
75-150 anställda										
maj-18		41	44	15	26		48	36	16	32
aug-18	46%	25	59	16	9	54%	29	62	9	20
151-500 anställda										
maj-18		13	78	9	4		27	64	9	18
aug-18	41%	29	61	10	19	59%	34	50	16	18
501- anställda										
maj-18		27	70	3	24		20	71	9	11
aug-18	12%	11	79	10	1	88%	41	40	19	22

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Mats Kinnwall, Chefekonom 08-782 08 46, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
- TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**

Box 5510, 114 85 Stockholm | 08-782 08 00 | www.teknikforetagen.se